

Wyrok z dnia 10 maja 2006 r.

III PO 2/06

Wydanie i doręczenie prokuratorowi decyzji o przeniesieniu go w stan spoczynku przed upływem rocznego okresu niepełnienia służby z powodu choroby narusza art. 71 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) w związku z art. 62a ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm.) także wówczas, gdy przeniesienie w stan spoczynku zostało oznaczone na dzień przypadający po upływie tego okresu.

Przewodniczący SSN Kazimierz Jaśkowski, Sędziowie SN Krystyna Bednarczyk (sprawozdawca), Józef Iwulski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 10 maja 2006 r. sprawy z odwołania Anny F.-M. od decyzji Prokuratora Generalnego, z dnia 18 stycznia 2006 r. [...] w przedmiocie przeniesienia w stan spoczynku.

u c h y l i ł zaskarżoną decyzję.

U z a s a d n i e n i e

Prokurator Prokuratury Okręgowej w L. Anna F.-M. wniosła do Sądu Najwyższego odwołanie od decyzji Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego z dnia 18 stycznia 2006 r. przenoszącej ją w stan spoczynku z dniem 4 lutego 2006 r. wobec niepełnienia służby przez okres roku. W uzasadnieniu decyzji stwierdzono, że Anna F.-M. od dnia 4 lutego 2005 r. nie pełni służby na stanowisku prokuratora z powodu choroby, przy czym termin zwolnienia lekarskiego upływa 3 lutego 2006 r. W myśl art. 62ª ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (jednolity tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206 ze zm.) w związku z art. 71 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) prokurator może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek przełożonego, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił

służby przez okres roku. Decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku została wydana na wniosek Prokuratora Okręgowego w L. z dnia 10 stycznia 2006 r., który poparł Prokurator Apelacyjny w L. pismem z dnia 13 stycznia 2006 r. Decyzja została doręczona zainteresowanej w dniu 2 lutego 2006 r.

Wnosząca odwołanie prokurator zarzuciła „1) rażące naruszenie prawa materialnego - art. 71 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) polegające na całkowicie bezpodstawnym przyjęciu, że w chwili wydania przedmiotowej decyzji, to jest w dniu 18 stycznia 2006 r. skarżąca nie pełniła służby na stanowisku prokuratora z powodu choroby przez okres roku, podczas gdy w dniu wydawania zaskarżonej decyzji termin ten nie upłynął, a nadto z zaświadczeń lekarskich, wydanych w dniach 17 stycznia 2006 r. i 23 stycznia 2006 r. - w trybie art. 229 § 4 k.p. przez lekarza medycyny pracy, wynika, że była ona zdolna do wykonywania pracy na stanowisku prokuratora, a tym samym okres niespełnienia służby z powodu choroby trwał krócej niż rok; 2) rażące naruszenie prawa materialnego - art. 112 k.c. polegające na wyrażeniu oczywiście błędnego poglądu prawnego, że korzystanie przez skarżącą ze zwolnienia lekarskiego w okresie od 4 lutego 2005 r. do 3 lutego 2006 r. oznacza upływ rocznego terminu niespełnienia przez nią służby, podczas gdy okres ten, liczony według zasady określonej w tym przepisie, który to przepis ma w tym przypadku zastosowanie, nie wynosi jednego roku”. W uzasadnieniu odwołania podniosła, że miała zwolnienie lekarskie na okres od 4 lutego 2005 r. do 3 lutego 2006 r. W dniu 17 stycznia 2006 r. zgłosiła się do lekarza medycyny pracy, który po badaniu lekarskim wydał jej zaświadczenie stwierdzające, że wobec braku przeciwwskazań zdrowotnych jest zdolna do wykonywania pracy na stanowisku prokuratora. W dniu 23 stycznia 2003 r. uzyskała od lekarza, który poprzednio wydał jej zaświadczenie o czasowej niezdolności do pracy, zaświadczenie stwierdzające, że proces leczenia jest zakończony i brak jest przeciwwskazań do powrotu do pracy. W tym samym dniu ponowne orzeczenie o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy wydał lekarz medycyny pracy. Zdaniem skarżącej orzeczenie to spowodowało „przerwanie biegu ostatniego zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy”. Orzeczenie wraz z pismem wyrażającym gotowość do niezwłocznego podjęcia pracy skarżąca złożyła w dniu 23 stycznia 2006 r. na ręce Prokuratora Okręgowego w L., który jednak nie dopuścił jej do pracy. W dacie wydania zaskarżonej decyzji (18 stycznia 2006 r.) nie została spełniona przesłanka warunkująca jej wydanie - niespełnienia służby w okresie roku. Przed-

wczesność decyzji jest oczywista. Po wydaniu decyzji, a przed jej doręczeniem i upływem rocznego okresu, o którym mowa w art. 71 § 1 ustawy - Prawo o u.s.p., zaistniała sytuacja, która wykluczała możliwość przeniesienia w stan spoczynku. Przepis ten używa pojęcia „z powodu choroby” a nie posługuje się pojęciem „zwolnienie lekarskie”. Wynika z tego, że jeżeli stan zdrowia prokuratora uległ poprawie i nie istnieje stan chorobowy, nie ma podstaw do kontynuowania zwolnienia, a więc w dniu 23 stycznia 2006 r. stan chorobowy skończył się. Zaświadczenie lekarskie przestało być aktualne, gdy pacjent wrócił do zdrowia wcześniej niż przewidział lekarz. W stosunku do każdego pracownika możliwe jest stwierdzenie utraty ważności zaświadczenia lekarskiego o czasowej niezdolności do pracy, co przewiduje rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich, wzoru zaświadczenia lekarskiego i zaświadczenia lekarskiego wydanego w wyniku kontroli lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 65, poz. 741 ze zm.). Zawarte w zaskarżonej decyzji powołanie się na upływ rocznego okresu niepełnienia służby z powodu złego stanu zdrowia w dniu wydawania decyzji nie polegało na prawdzie. Zdaniem skarżącej uruchomienie trybu przeniesienia w stan spoczynku przez Prokuratora Okręgowego było możliwe dopiero po upływie roku. Wydanie przez Prokuratora Generalnego decyzji przed upływem tego terminu stanowi oczywiste naruszenie prawa. Niezależnie od tego do końcowej daty wskazanej w zaświadczeniu o czasowej niezdolności do pracy (do 3 lutego 2006 r.) nie upłynął roczny termin liczony według zasady określonej w art. 112 k.c. Przepis ten stanowi, że termin oznaczony w tygodniach, miesiącach lub latach kończy się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Roczny termin niepełnienia służby przez skarżącą upływałby więc 4 lutego 2006 r. a nie 3 lutego 2006 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uzasadniony jest zarzut naruszenia przepisu art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych. Przepis ten stanowi, że sędzia może być przeniesiony w stan spoczynku, na wniosek kolegium właściwego sądu, jeżeli z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia nie pełnił służby przez okres roku. Do okresu tego wlicza się okresy poprzedniej przerwy w pełnieniu służby z powodu choroby lub płatnego urlopu dla poratowania zdrowia, jeżeli okres czynnej służby nie przekroczył

30 dni. W stosunku do prokuratorów uprawnienie do przeniesienia w stan spoczynku przysługuje Prokuratorowi Generalnemu na wniosek właściwego prokuratora przełożonego. W zacytowanym przepisie jest mowa o niepełnieniu służby przez okres roku. Określenie tego terminu jest związane z regulacją zawartą w art. 51 ust. 1 ustawy o prokuraturze, który stanowi, że w okresie nieobecności w pracy z powodu choroby prokurator otrzymuje wynagrodzenie, nie dłużej jednak niż przez okres roku. Przeniesienie w stan spoczynku może nastąpić więc po upływie roku, za który prokurator nie pełniąc służby otrzymał wynagrodzenie.

W przypadku skarżącej się, okres roku niepełnienia służby upływał dnia 3 lutego 2006 r., jeżeli się przyjmie, tak jak w zaskarżonej decyzji, że mają zastosowanie zasady obliczania terminu określone w art. 114 k.c., zgodnie z którym rok liczy się za trzysta sześćdziesiąt pięć dni, albo też dnia 4 lutego 2006 r., jeżeli termin ten uzna się na podstawie art. 112 k.c., jak żąda tego skarżąca, jako kończący się z upływem dnia, który nazwą lub datą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Przy przyjęciu mniej korzystnej dla skarżącej pierwszej wersji, okres roku niepełnienia służby kończył się 3 lutego 2006 r. Nawet w przypadku przyjęcia tej wersji decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku nie mogła zostać wydana wcześniej niż 4 lutego 2006 r.

Oświadczenie woli o przeniesieniu w stan spoczynku może być skuteczne wówczas, gdy zaistniały wszystkie warunki wymagane ustawą, w tym przypadku upływ rocznego okresu niepełnienia służby. Złożenie takiego oświadczenia, zanim warunki te zostały spełnione, jest niezgodne z prawem nawet wówczas, gdy jako datę przeniesienia w stan spoczynku wskaże się dzień, w którym nastąpi spełnienie wymaganego warunku. Nie można bowiem zakładać z góry, że warunek zostanie spełniony, zwłaszcza w sytuacji, gdy spełnienie warunku nie jest pewne. Wprowadzenie ma oparcia w przepisach prawa opisana w odwołaniu procedura utraty aktualności zaświadczenia lekarskiego, której konsekwencją miałby być obowiązek dopuszczenia pracownika do pracy przed wskazaną w tym zaświadczeniu końcową datą czasowej niezdolności do pracy, jednak przepisy Kodeksu pracy nie zakazują pracodawcy dopuszczenia do pracy pracownika składającego zaświadczenie o odzyskaniu zdolności do pracy. Przed dniem wskazanym w decyzji jako data przeniesienia w stan spoczynku Prokurator Okręgowy w L., honorując złożone przez skarżącą zaświadczenia lekarskie, mógł dopuścić ją do pełnienia służby. Nawet gdyby decyzja pracodawcy o dopuszczeniu pracownika do pracy była niezgodna z przepisami, okres wykonywania przez pracownika pracy nie mogłoby być już uznany za okres

usprawiedliwionej nieobecności w pracy, a w przypadku prokuratora za okres niepełnienia służby z powodu choroby. Wydając decyzję o przeniesieniu skarżącej w stan spoczynku z datą przyszłą, Prokurator Generalny nie mógł mieć więc pewności, że ziści się warunek uprawniający go do wydania takiej decyzji.

Za datę złożenia pisemnego oświadczenia woli, uznaje się datę doręczenia pisma pracownikowi. Tak orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 czerwca 2005 r., II PK 319/04 (OSNP 2006 nr 3-4, poz. 49), powołując się na uchwałę całej Izby Sądu Najwyższego, Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 19 maja 1978 r., V PZP 6/77 (OSNCP 1978 nr 8, poz. 127). W przypadku skarżącej decyzja o przeniesieniu w stan spoczynku z dnia 18 stycznia została jej doręczona 2 lutego 2006 r., czyli w dacie, kiedy warunek uprawniający Prokuratora Generalnego do przeniesienia prokuratora w stan spoczynku nie został jeszcze spełniony. Należało zatem uznać za słuszny zarzut, że wydanie i doręczenie prokuratorowi decyzji o przeniesieniu go w stan spoczynku przed upływem rocznego okresu niepełnienia służby z powodu choroby narusza przepis art. 71 § 1 Prawa o ustroju sądów powszechnych w związku z art. 62ª ust. 1 ustawy o prokuraturze także wówczas, gdy przeniesienie w stan spoczynku zostało oznaczone na dzień przypadający po upływie tego okresu.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 73 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych i art. 13 ust. 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. Nr 100, poz. 1082 ze zm.) w związku z art. 62ª ust. 1 ustawy o prokuraturze uchylił zaskarżoną decyzję.

=====